

jogerős bontó ítéletet is, amelyek hatálytalansága csak olyankor derül ki, amikor valamelyik fél új házasságot akar kötni és a közigazgatási hatóság kissé komolyabban kezdi firtatni az állampolgárságát, mint ahogy azt bontó perben a vidéki egyes-bíró tette.

*

Ha az előadott néhány megjegyzésben nem is szegődhettem feltétlenül a jogászyülés magánjogi eredményeinek védőjéül, azt tárgyilagosan el kell ismernem, hogy mind a témák megválasztása, mind megvitatása és megoldása méltó volt a magyar jogászyülés régi tradícióihoz, ha az egyik kérdésnél az előadót kevesen követték is a mélységekbe s a másik kérdésnél a megoldás idegen területre vezetett is.

Dr. Nizsalovszky Endre.

A 13. Országos Jogászyülés hiteljogi szakosztályának tárgyalási anyaga a tárgy helyes megválasztásánál fogva igen erős érdeklődést váltott ki és élénk tanácskozásnak volt közép-pontja. A kérdés úgy volt feltéve, vajjon reformálandó-e és miképpen a fizetésképtelenségi jog, — a vita azonban sokkal szélesebb keretben mozgott, a hitelvédelemnek teljes problémakörét ölelvén fel.

Amikor a gazdasági helyzet válságossá alakulása folytán a megelőző hitelvédelem eredményes működésében akadályozva van, — a megtorló hitelvédelem kerül az érdeklődés homlokterébe. Ezért áll ma is a csőd- és kényszeregyességi jog súlyos, sokszor heves vitáknak középpontjában. A legutóbbi időben e tárgyakkal foglalkozott már a Budapesti Ügyvédi Kamarának közgyűlése, az Ügyvédszövetség törvényelőkészítő bizottsága és az OHE jogügyi szakosztálya. Ez előzmények után került a kérdés a jogászyülés hiteljogi szakosztálya elé.

A vitának konkrét kiinduló pontjai dr. Meszlény Ártúr és dr. Tury Sándor Kornél részletes és mélyen járó előadói tervezetei és dr. Gallia Béla úgy gyakorlati, mint elméleti szempontból mesterien felépített bevezető előadmánya voltak. A vitában igen sokan vettek részt.

E keretben nincs hely az egyes felszólalásoknak méltatására és így csak a felszólalóknak jegyzékét adjuk: Schreyer Jakab, Laufer József, Cs. Sommer József, Katona Gábor, Vajda Ákos, Aczél Jenő, Mészöly Imre, Urbach Lajos, Szlezák Lajos, Doroghi Ervin, Stein Jenő, Molnár Marcel, Beck Salamon, Bernhard Miksa, György Ernő, Sente Lajos, Rakonitz Dezső, Stricker Jakab, Kertész Béla és Görög Frigyes.

A vita anyagára egymás után reflektáltak dr. Meszlény Ártúr, dr. Tury Sándor Kornél és dr. Gallia Béla.

A szakosztály végül oly határozati javaslatot fogadott el, amely a súlyt a jogi kívánalmak mellett elsősorban a gazdasági körök jogos érdekeire helyezi.

A határozat szövege a következő:

„1. Az Országos Jogászyülés a fizetésképtelenség lebonyolítására vonatkozó jogszabályok szervesen egységes olyan szabályozását tartja kívánatosnak, mely az eljárást egyszerűbbé, gyorsabbá és olcsóbbá teszi.

2. A csődönkívüli kényszeregyesség intézménye — azonban egységes formában — fenntartandó.

3. Szükségesnek tartja a megállapítandó megfelelő esetekben a csőd mellett a kényszerfelszámolás intézményét.

4. Szükségesnek tartja mind a csődönkívüli kényszer-egyesség, mind a csőd és kényszerfelszámolási eljárásban a jogászai és gazdasági teendők bifurkációját és a gazdasági teendőknek megfelelő autonóm gazdasági szerv bevonásával való ellátását.

5. Az anyagi csődjognak a hitelezők tekintetében adott védelme a csődönkívüli fizetéseképtelenségi esetekre is kiterjesztendő.

6. Szükségesnek tartja a büntető intézkedéseknek a fizetéseképtelenségek azon eseteire is kiterjesztését, amelyekben csőd nem nyitattott.

7. A csődönkívüli megtámadási jognak még a kodex megalkotása előtti sürgős törvényes szabályozását tartja kívánatosnak.

A szakosztálynak üléseit bölcös körültekintéssel vezette dr. Schuster Rudolf. A szakosztály által elfogadott határozatot a jogászgyűlés plenuma is szankcionálta.

Grosschmid Benő.*

Veteres migrate coloni! A francia közmondás az „öte toi“ hasonértelmű imperativusához még egy okatoló, magyarázó toldatot is illesztett: que je m'y mette.

Grosschmid Benő évtizedek óta feltétlen tekintély, szinte szimbólum, mégis azt állítjuk, igazi jelentőségével a köztudat egyáltalában nincs tisztában.

Soha jogász analízise mélyebbre nem hatott, mint az övé és generációk mulnak, amíg egyenértékű hasonmása támad. Logikájának élessége gigantikus méretű, abstraháló ereje a gondolkodás erő kifejezésének szélső határát jelenti, ameddig rajta kívül más gondolkodó el nem jutott. Európai mértékkel nézve és generációkra visszanyulva is, — egyedül áll. Zseni, — a szónak eredeti, elkoptatlan súlyos értelmében, amelyhez nem tett hozzá semmit, se nemzeti, s egyéni elfogultság. Véleményünket nem az egykori tanítvány tulzó halája, vagy rajongó extázisa formálta ki, hanem az objektív értékelés, amely a kivételes szellemű nagyság előtt térdhajtásra kényszerít.

Grosschmid tekintélyének elismerésében, abban, ahogy a köztudatban él az ő jelentősége, sok van, —

* Megjelent a „Századunk“ társadalomtudományi folyóirat májusi számában.